

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

6 päivänä syyskuuta 2018*

Ennakkoratkaisupyyntö – Sosiaaliturva – Asetus (EY) N:o 987/2009 – 5 artikla ja 19 artiklan 2 kohta – Työntekijät, jotka on lähetetty toiseen jäsenvaltioon kuin mihin heidän työnantajansa on sijoittautunut – Lähtöjäsenvaltion suorittama A1-todistusten antaminen sen jälkeen, kun vastaanottava jäsenvaltio on tunnustanut työntekijöiden kuulumisen sen sosiaaliturvajärjestelmään – Hallintotoimikunnan lausunto – A1-todistusten antaminen virheellisesti – Toteaminen – Näiden todistusten sitovuus ja taannehtivuus – Asetus (EY) N:o 883/2004 – Sovellettava lainsäädäntö – 12 artiklan 1 kohta – Toista henkilöä korvaamaan lähetetyn henkilön käsite

Asiassa C-527/16,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Verwaltungsgerichtshof (ylin hallintotuomioistuin, Itävalta) on esittänyt 14.9.2016 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 14.10.2016, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Salzburger Gebietskrankenkasse,

Bundesminister für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz,

Alpenrind GmbH:n,

Martin-Meat Szolgáltató és Kereskedelmi Kft:n,

Martimpex-Meat Kft:n,

Pensionsversicherungsanstaltin ja

Allgemeine Unfallversicherungsanstaltin

osallistuessa asian käsittelyyn,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. Silva de Lapuerta sekä tuomarit C. G. Fernlund, J.-C. Bonichot, S. Rodin ja E. Regan (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: H. Saugmandsgaard Øe,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 28.9.2017 pidetyssä istunnossa esitetyn,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Salzburger Gebietskrankenkasse, edustajanaan P. Reichel, Rechtsanwalt,
- Alpenrind GmbH, edustajinaan R. Haumer ja W. Berger, Rechtsanwälte,
- Martimpex-Meat Kft ja Martin-Meat Szolgálató és Kereskedelmi Kft, edustajinaan U. Salzburg ja G. Simonfay, Rechtsanwälte,
- Itävallan hallitus, asiamiehenään G. Hesse,
- Belgian hallitus, asiamiehinään L. Van den Broeck ja M. Jacobs,
- Tšekin hallitus, asiamiehinään M. Smolek, J. Vlácil, J. Pavliš ja O. Šváb,
- Saksan hallitus, asiamiehinään T. Henze ja D. Klebs,
- Irlanti, asiamiehinään L. Williams, G. Hodge, J. Murray, E. Creedon, A. Joyce ja N. Donnelly,
- Ranskan hallitus, asiamiehenään C. David,
- Unkarin hallitus, asiamiehenään M. Fehér,
- Puolan hallitus, asiamiehenään B. Majczyna, avustajanaan M. Malczewska, adwokat,
- Euroopan komissio, asiamiehinään B.-R. Killmann ja D. Martin,

kuultuaan julkisasiamiehen 31.1.2018 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhtäältä sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 29.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004 (EUVL 2004, L 166, s. 1 ja oikaisu EUVL 2004, L 200, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 9.12.2010 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 1244/2010 (EUVL 2010, L 338, s. 35) (jäljempänä asetus N:o 883/2004), 12 artiklan 1 kohdan ja toisaalta sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä 16.9.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 987/2009 (EUVL 2009, L 284, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1244/2010 (EUVL 2010, L 338, s. 35) (jäljempänä asetus N:o 987/2009), 5 artiklan ja 19 artiklan 2 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa osapuolina ovat Salzburger Gebietskrankenkasse (Salzburgin osavaltion alueellinen sairausvakuutuskassa, Itävalta) (jäljempänä Salzburgin sairausvakuutuskassa) ja Bundesminister für Arbeit, Soziales und Konsumentenschutz (liittovaltion työ-, sosiaali- ja kuluttajansuojaministeri, Itävalta) (jäljempänä ministeri) sekä Alpenrind GmbH, Martin-Meat Szolgálató és Kereskedelmi Kft (jäljempänä Martin-Meat), Martimpex-Meat Kft (jäljempänä Martimpex), Pensionsversicherungsanstalt (eläkevakuutuslaitos, Itävalta) ja Allgemeine Unfallversicherungsanstalt (yleinen tapaturmavakuutuslaitos, Itävalta) ja joka koskee sellaisiin henkilöihin sovellettavaa sosiaaliturvalainsäädäntöä, jotka on lähetetty työskentelemään Itävaltaan sinne sijoittautuneen Alpenrindin ja Unkariin sijoittautuneen Martimpexin välisellä sopimuksella.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Asetus N:o 883/2004

3 Asetuksen N:o 883/2004 1, 3, 5, 8, 15, 17–18 a ja 45 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(1) Kansallisten sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamissäännöt koskevat henkilöiden vapaata liikkuvuutta, ja niillä pitäisi myötävaikuttaa heidän elintasonsa ja työntekonsa edellytysten parantumiseen.

--

(3) Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta [unionin] alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71 on useaan otteeseen muutettu ja ajantasaistettu, jotta otettaisiin huomioon paitsi kehitys [unionin] tasolla, kuten [unionin] tuomioistuimen tuomiot, myös kansallisen tason lainsäädäntömuutokset. Kyseiset tekijät ovat osaltaan tehneet [unionin] yhteensovittamissäännöistä monimutkaisia ja pitkiä. Sen vuoksi on keskeisen tärkeää korvata kyseiset säännöt ja samalla uudistaa ja yksinkertaistaa niitä, jotta saavutettaisiin henkilöiden vapaan liikkuvuuden tavoite.

--

(5) Yhteensovittamisessa olisi taattava [unionin] sisällä erilaisten kansallisten lainsäädäntöjen perusteella asianomaisille henkilöille yhdenvertainen kohtelu.

--

(8) Yhdenvertaisen kohtelun yleinen periaate on erityisen tärkeä työntekijöille, jotka eivät asu työskentelyjäsenvaltiossaan, mukaan lukien rajatyöntekijät.

--

(15) Yhteisön alueella liikkuvien henkilöiden olisi kuuluttava vain yhden jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään, jotta vältetään sovellettavien kansallisten lainsäädäntöjen päällekkäisyys ja tästä mahdollisesti aiheutuvat ongelmat.

--

(17) Kaikkien jäsenvaltion alueella toimivien henkilöiden yhdenvertaisen kohtelun takaamiseksi parhaalla mahdollisella tavalla on aiheellista säätää, että pääsääntöisesti sovelletaan sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jonka alueella asianomainen henkilö tekee palkkatyötä tai toimii itsenäisenä ammatinharjoittajana.

(18) Tästä pääsäännöstä olisi poikettava erityisissä tilanteissa, joissa on perusteltua käyttää muuta sovellettavan lainsäädännön määräytymisperustetta.

(18 a) Periaate, jonka mukaan sovelletaan vain yhtä lainsäädäntöä, on erittäin tärkeä, ja sitä olisi vahvistettava. --

--

(45) Suunnitellun toiminnan tavoitetta eli yhteensovittamistoimenpiteitä sen takaamiseksi, että henkilöiden oikeutta vapaaseen liikkuvuuteen voidaan tosiasiallisesti käyttää, ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan se voidaan kyseisen toimen laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. – –”

- 4 Asetuksen II osastossa, jonka otsikko on ”Sovellettava lainsäädännön määrittäminen”, olevassa 11 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Henkilöt, joihin tätä asetusta sovelletaan, ovat vain yhden jäsenvaltion lainsäädännön alaisia. Kyseinen lainsäädäntö määritetään tämän osaston mukaisesti.

– –

3. Jollei 12–16 artiklasta muuta johdu,

a) henkilö, joka on palkkatyössä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana jossakin jäsenvaltiossa, on kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön alainen;

– –”

- 5 Tässä samassa osastossa olevan 12 artiklan, jonka otsikko on ”Erityisiä sääntöjä”, 1 kohdassa säädettiin ajanjaksolla 1.2.2012–13.12.2013 (jäljempänä riidanalainen ajanjakso) sovelletussa versiossa seuraavaa:

”Jäsenvaltiossa palkkatyötä tekevä henkilö, jonka työnantaja tavallisesti harjoittaa toimintaansa tässä jäsenvaltiossa ja jonka tämä työnantaja lähettää toiseen jäsenvaltioon tekemään siellä työtä kyseisen työnantajan lukuun, on edelleen tämän ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännön alainen, edellyttäen että tämän työskentelyn arvioitu kesto on enintään 24 kuukautta ja että häntä ei lähetetä korvaamaan toista työntekijää.”

- 6 Riidanalaisella ajanjaksolla asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohtaa muutettiin asetuksen N:o 883/2004 ja asetuksen N:o 987/2009 muuttamisesta 22.5.2012 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 465/2012 (EUVL 2012, L 149, s. 4), jolloin kyseisen kohdan loppuun [sanojen toista ja työntekijää väliin] lisättiin ilmaisu ”lähetettyä”.

- 7 Mainitun asetuksen IV osastossa, jonka otsikko on ”Hallintotoimikunta ja neuvoa-antava komitea”, olevan 71 artiklan, jonka otsikko on ”Hallintotoimikunnan kokoonpano ja toimintamenetelmät”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Euroopan komission yhteyteen perustetaan sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista käsittelevä hallintotoimikunta, jäljempänä ’hallintotoimikunta’, jossa on hallituksen edustaja kustakin jäsenvaltiosta tarvittaessa asiantuntijain avustamana. Euroopan komission edustaja osallistuu hallintotoimikunnan kokouksiin neuvoa-antavassa ominaisuudessa.”

- 8 Kyseisessä IV osastossa oleva 72 artikla, jonka otsikko on ”Hallintotoimikunnan tehtävät”, kuuluu seuraavasti:

”Hallintotoimikunnan tehtävänä on

a) käsitellä kaikkia hallinnollisia ja tulkinnallisia kysymyksiä, jotka johtuvat tämän asetuksen tai [asetuksen N:o 987/2009] säännöksistä taikka mistä tahansa sopimuksesta tai järjestelystä, joka on tehty näiden perusteella, sanotun kuitenkin rajoittamatta asianomaisten viranomaisten, laitosten tai henkilöiden oikeutta turvautua jäsenvaltioiden lainsäädännössä, tässä asetuksessa tai perustamissopimuksessa säädettyyn tai määrättyyn menettelyyn tai tuomioistuimeen;

--

- c) edistää ja kehittää jäsenvaltioiden ja niiden laitosten välistä yhteistyötä sosiaaliturvan alalla, muun muassa tiettyjä henkilöryhmiä koskevien erityiskysymysten huomioon ottamiseksi, sekä helpottaa rajat ylittävien yhteistyötoimien toteuttamista sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen alalla;

--”

- 9 Asetuksen N:o 883/2004 V osastossa, jonka otsikko on ”Erinäisiä säännöksiä”, olevassa 76 artiklassa, jonka otsikko puolestaan on ”Yhteistyö”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset toimittavat toisilleen kaikkea tietoa, joka koskee

a) toimenpiteitä tämän asetuksen täytäntöön panemiseksi;

b) sellaisia muutoksia jäsenvaltioiden lainsäädännössä, jotka saattavat vaikuttaa tämän asetuksen täytäntöönpanoon.

2. Tämän asetuksen soveltamista varten jäsenvaltioiden viranomaiset ja laitokset tekevät toisilleen palveluksia ja toimivat niin kuin panisivat täytäntöön omaa lainsäädäntönsä. --”

Asetus N:o 987/2009

- 10 Asetuksen N:o 987/2009 2, 6 ja 12 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(2) Sosiaaliturvalaitosten yhteistyön tehostaminen ja tiivistäminen on keskeinen tekijä, joka antaa [asetuksen N:o 883/2004] soveltamisalaan kuuluville henkilöille mahdollisuuden saada hyötyä oikeuksistaan mahdollisimman nopeasti ja mahdollisimman hyvin edellytyksin.

--

(6) Tiettyjen menettelyjen tehostamisen pitäisi lisätä oikeusvarmuutta ja avoimuutta [asetuksen N:o 883/2004] käyttäjien kannalta. Esimerkiksi tiettyjen velvoitteiden täyttämiseksi tai hallinnollisten vaiheiden loppuunsaattamiselle asetettavien yhteisten määräaikojen pitäisi auttaa selkeyttämään ja jäsentämään vakuutettujen ja laitosten välisiä suhteita.

--

(12) Useilla tässä asetuksessa säädetyillä toimenpiteillä ja menettelyillä pyritään tekemään avoimemmiksi perusteita, joita jäsenvaltioiden laitosten on sovellettava [asetuksen N:o 883/2004] puitteissa. Nämä toimenpiteet ja menettelyt ovat seurausta [tuomioistuimen] oikeuskäytännöstä, hallintotoimikunnan päätöksistä sekä kokemuksista, joita yli 30 vuoden aikana on saatu sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen soveltamisesta perustamissopimuksessa määrättyjen perusvapauksien puitteissa.”

- 11 Asetuksen N:o 987/2009 I osaston, jonka otsikko on ”Yleiset säännökset”, I luvussa, joka koskee määritelmiä, olevan 1 artiklan 2 kohdan c alakohdassa säädetään, että ilmaisulla ”asiakirja” tarkoitetaan ”kaikkia tietoja, käytetystä välineestä riippumatta, jotka ovat sellaisessa muodossa, että niitä voidaan vaihtaa sähköisesti, ja joiden ilmoittaminen on välttämätöntä [asetuksen N:o 883/2004] ja [asetuksen N:o 987/2009] toimivuudelle”.

- 12 Kyseisen I osaston II luvussa, jonka otsikko on ”Yhteistyötä ja tiedonvaihtoa koskevat säännökset”, olevassa 5 artiklassa, jonka otsikko on ”Toisessa jäsenvaltiossa annettujen asiakirjojen ja todisteiden oikeudellinen pätevyys”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltion laitoksen antamat asiakirjat, joissa osoitetaan henkilön tilanne [asetuksen N:o 883/2004] ja [asetuksen N:o 987/2009] soveltamista varten, ja todisteet, joiden perusteella nämä asiakirjat on annettu, on hyväksyttävä muiden jäsenvaltioiden laitoksissa niin kauan kuin jäsenvaltio, jossa nämä asiakirjat tai todisteet on annettu, ei peruuta niitä tai julista niitä mitättömiksi.

2. Jos on syytä epäillä asiakirjan pätevyyttä tai siinä olevien tietojen perustana olevien tosiseikkojen paikkansapitävyyttä, asiakirjan vastaanottaneen jäsenvaltion laitoksen on pyydettävä asiakirjan antaneelta laitokselta tarvittavia tarkennuksia ja tarvittaessa kyseisen asiakirjan peruuttamista. Asiakirjan antaneen laitoksen on harkittava uudelleen asiakirjan antamisperusteita ja tarvittaessa peruutettava se.

3. Jos 2 kohdan nojalla on syytä epäillä asianomaisten henkilöiden toimittamien tietojen oikeellisuutta, asiakirjan tai todisteen pätevyyttä tai niissä olevien tietojen perustana olevien tosiseikkojen paikkansapitävyyttä, oleskelu- tai asuinpaikan laitoksen on tarkistettava, mikäli mahdollista, toimivaltaisen laitoksen pyynnöstä kyseiset tiedot tai asiakirjat.

4. Jos kyseiset laitokset eivät pääse sopimukseen, asia voidaan viedä toimivaltaisten viranomaisten kautta hallintotoimikunnan käsittelyyn aikaisintaan kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona asiakirjan vastaanottanut laitos on esittänyt pyynnön. Hallintotoimikunta pyrkii sovitteluun näkökannat kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun asia on annettu sen käsiteltäväksi.”

- 13 Kyseisessä II luvussa olevassa 6 artiklassa, jonka otsikko on ”Lainsäädännön tilapäinen soveltaminen ja etuuksien tilapäinen myöntäminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Jos kahden tai useamman jäsenvaltion laitokset tai viranomaiset ovat eri mieltä sovellettavan lainsäädännön määrittämisestä, asianomaiseen henkilöön on sovellettava tilapäisesti toisen jäsenvaltion lainsäädäntöä siten, että ensisijaisuusjärjestys määräytyy seuraavasti, jollei [asetuksessa N:o 987/2009] toisin säädetä:

- a) sen jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa henkilö tosiasiallisesti toimii palkkatyössä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana, jos hän toimii palkkatyössä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana ainoastaan yhdessä jäsenvaltiossa;

– –

3. Jos kyseiset laitokset tai viranomaiset eivät pääse sopimukseen, asia voidaan viedä toimivaltaisten viranomaisten kautta hallintotoimikunnan käsittelyyn aikaisintaan kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu erimielisyys syntyi. Hallintotoimikunta pyrkii sovitteluun näkökannat kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun asia on annettu sen käsiteltäväksi.

– –”

- 14 Asetuksen N:o 987/2009 II osastossa, jonka otsikko on ”Sovellettavan lainsäädännön määrittäminen”, olevan 15 artiklan, jonka otsikko on ”[Asetuksen N:o 883/2004] 11 artiklan 3 kohdan b ja d alakohdan, 11 artiklan 4 kohdan ja 12 artiklan soveltamista koskevat menettelyt (tietojen toimittaminen asianomaisille laitoksille)”, 1 kohdassa säädettiin riidanalaisen ajanjakson alussa sovellettavassa versiossa seuraavaa:

”Jos henkilö harjoittaa toimintaansa muussa jäsenvaltiossa kuin [asetuksen N:o 883/2004] II osaston mukaisesti toimivaltaisessa jäsenvaltiossa, työnantajan tai, jos henkilö ei ole palkkatyössä, asianomaisen henkilön itsensä on ilmoitettava asiasta mahdollisuuksien mukaan ennalta sen jäsenvaltion toimivaltaiselle laitokselle, jonka lainsäädäntöä sovelletaan, jollei [asetuksen N:o 987/2009] 16 artiklassa toisin säädetä. Kyseisen laitoksen on viipymättä toimitettava henkilöön [asetuksen N:o 883/2004] 11 artiklan 3 kohdan b alakohdan tai 12 artiklan nojalla sovellettavaa lainsäädäntöä koskevat tiedot asianomaisen henkilön ja sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen nimeämän laitoksen saataville, jossa toimintaa harjoitetaan.”

- 15 Riidanalaisen ajanjakson aikana asetuksen N:o 987/2009 15 artiklan 1 kohtaa muutettiin asetuksella N:o 465/2012. Tämän säännöksen muutettu versio kuuluu seuraavasti:

”– – Kyseisen laitoksen on annettava asianomaiselle henkilölle [asetuksen N:o 987/2009] 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu todistus ja viipymättä toimitettava kyseiseen henkilöön [asetuksen N:o 883/2004] 11 artiklan 3 kohdan b alakohdan tai 12 artiklan nojalla sovellettavaa lainsäädäntöä koskevat tiedot sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen nimeämän laitoksen saataville, jossa toimintaa harjoitetaan.”

- 16 Samassa II osastossa olevassa 19 artiklassa, jonka otsikko on ”Tietojen antaminen asianomaisille henkilöille ja työnantajille”, säädetään seuraavaa:

”1. Sen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen, jonka lainsäädäntöä ryhdytään soveltamaan [asetuksen N:o 883/2004] II osaston nojalla, on ilmoitettava asianomaiselle henkilölle ja tarvittaessa hänen työnantajalleen tai työnantajilleen kyseisessä lainsäädännössä säädetyistä velvoitteista. Laitoksen on annettava heille tarvittava apu tuossa lainsäädännössä vaadittujen muodollisuuksien täyttämiseksi.

2. Sen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen, jonka soveltamaa lainsäädäntöä sovelletaan [asetuksen N:o 883/2004] II osaston säännösten nojalla, on annettava asianomaisen henkilön tai työnantajan pyynnöstä todistus kyseisen lainsäädännön soveltamisesta ja ilmoitettava tarvittaessa, mihin päivämäärään asti ja millä edellytyksillä sitä sovelletaan.”

- 17 Kyseisessä II osastossa olevassa 20 artiklassa, jonka otsikko on ”Laitosten välinen yhteistyö”, säädetään seuraavaa:

”1. Asiaankuuluvien laitosten on ilmoitettava sen jäsenvaltion toimivaltaiselle laitokselle, jonka lainsäädäntöä henkilöön [asetuksen N:o 883/2004] II osaston nojalla sovelletaan, tarvittavat tiedot sen päivän vahvistamiseksi, jona tämän lainsäädännön soveltaminen alkaa, ja niiden maksujen vahvistamiseksi, jotka asianomaisen henkilön ja hänen työnantajansa tai työnantajiensa on tämän lainsäädännön nojalla maksettava.

2. Sen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen, jonka soveltamaa lainsäädäntöä henkilöön ryhdytään [asetuksen N:o 883/2004] II osaston nojalla soveltamaan, on toimitettava tieto päivämäärästä, jona tämän lainsäädännön soveltaminen alkaa, sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen nimeämän laitoksen saataville, jonka lainsäädäntöä henkilöön viimeksi sovellettiin.”

- 18 V osastossa, jonka otsikko on ”Erinäisiä säännöksiä sekä siirtymä- ja loppusäännökset”, olevan 89 artiklan, jonka otsikko on ”Tiedottaminen”, 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että niiden laitokset ovat tietoisia kaikista yhteisön säännöksistä ja muista toimista, myös hallintotoimikunnan päätöksistä, ja että ne soveltavat niitä, [asetuksen N:o 883/2004] ja [asetuksen N:o 987/2009] soveltamisalalla ja niissä säädetyin edellytyksin.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 19 Alpenrind toimii karja- ja lihakaupan alalla. Sillä on ollut vuokrattu teurastamo Salzburgissa vuodesta 1997.
- 20 Vuonna 2007 Alpenrind, aiemmin S GmbH, teki Unkariin sijoittautuneen Martin-Meatin kanssa sopimuksen, jossa tämä sitoutui suorittamaan lihanleikkaus- ja pakkaustöitä viikoittain 25 puoliruhon määrän. Työn suorittivat Itävaltaan lähetetyt työntekijät Alpenrindin tiloissa. Martin-Meat lopetti 31.1.2012 toimintansa lihanleikkausalalla ja jatkoi teurastustoimintaa Alpenrindille.
- 21 Alpenrind teki 24.1.2012 myös Unkariin sijoittautuneen Martimpexin kanssa sopimuksen, jonka mukaan tämä sitoutui leikkaamaan 55 000 tonnia naudan puoliruhoja 1.2.2012–31.1.2014 Alpenrindille. Työn suorittivat Itävaltaan lähetetyt työntekijät Alpenrindin tiloissa. Martimpex vastaanotti lihanpalat, jonka jälkeen sen työntekijät leikkasivat ja pakkasivat ne.
- 22 Alpenrind antoi lihanleikkaustyöt jälleen 1.2.2014 alkaen Martin-Meatin vastuulle niin, että lihanleikkaustyöt suoritettiin edellä mainituissa tiloissa.
- 23 Toimivaltainen Unkarin sosiaaliturvalaitos antoi yli 250 työntekijälle, jotka Martimpex työllisti riidanalaisella ajanjaksolla, – osittain taannehtivasti ja osittain tapauksissa, joissa Itävallan sosiaaliturvalaitos oli jo todennut kyseessä olevan työntekijän kuulumisen Itävallan lainsäädännön mukaiseen pakolliseen vakuutukseen – todistukset, jotka osoittivat työntekijöiden kuuluvan Unkarin sosiaaliturvajärjestelmän piiriin asetuksen N:o 883/2004 11–16 artiklan ja asetuksen N:o 987/2009 19 artiklan mukaisesti. Kussakin näistä todistuksista ilmoitetaan Alpenrind työnantajaksi paikassa, jossa työskentely tapahtui.
- 24 Salzburgin sairausvakuutuskassa vahvisti edellä mainittujen työntekijöiden liittymisen pakolliseen vakuutukseen riidanlaiseksi ajanjaksoksi yleisen sosiaaliturvalain (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz) 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti ja työttömyysvakuutuslain (Arbeitslosenversicherungsgesetz) 1 §:n 1 momentin a kohdan mukaisesti ottamalla perusteeksi sen palkkatyön, jota nämä ovat tehneet Alpenrindin, Martin-Meatin ja Martimpexin yhteiselle yritykselle.
- 25 Ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa riitautetulla valituksenalaisella tuomiolla Verwaltungsgericht (hallintotuomioistuim, Itävalta) kumosi tämän Salzburgin sairausvakuutuskassan päätöksen sillä perusteella, että Itävallan sosiaaliturvalaitos ei ollut toimivaltainen. Verwaltungsgericht perusteli päätöstään muun muassa sillä, että toimivaltainen Unkarin sosiaaliturvalaitos oli antanut kullekin Itävallan pakolliseen vakuutukseen liitetyle henkilölle A1-todistuksen, jossa todetaan, että kyseinen henkilö oli tietystä päivästä lähtien työskennellyt Unkarissa Martimpexille palkattuna työntekijänä, joka kuului pakollisen vakuutuksen piiriin ja oli todennäköisesti lähetetty Itävaltaan työskentelemään Alpenrindille kussakin todistuksessa mainituksi ajaksi, riidanalainen ajanjakso mukaan lukien.

- 26 Kyseisestä tuomiosta ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle tehdyssä valituksessa Salzburgin sairausvakuutuskassa ja ministeri kyseenalaistavat ajatuksen siitä, että A1-todistuksilla olisi ollut absoluuttinen sitova vaikutus. Tämä sitova vaikutus perustuu niiden mukaan SEU 4 artiklan 3 kohdassa vahvistetun jäsenvaltioiden vilpittömän yhteistyön periaatteen noudattamiseen. Niiden mielestä Unkarin sosiaaliturvalaitos on loukannut tätä periaatetta.
- 27 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan Unkari on huomauttanut, että ainoastaan tuomioistuimen päätöksellä voitaisiin ratkaista pattitilanne, jossa Unkarikin on, ja että Unkarin lainsäädäntö estää A1-todistuksen peruuttamisen. Salzburgin sairausvakuutuskassa katsoo, ettei sillä ole asiavaltuutta Unkarissa. Sen mukaan ainoa keino saada asiassa aikaan ratkaisu on päätöksessä mainittu liittymisen Itävallan pakolliseen vakuutukseen vahvistaminen Unkarin toimivaltaisen laitoksen antamista A1-todistuksista huolimatta.
- 28 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että ministeri on esittänyt asiakirjoja, joista ilmenee, että hallintotoimikunta on todennut 20.6. ja 21.6.2016, että Unkari oli virheellisesti ilmoittanut olevansa toimivaltainen kyseessä olevien työntekijöiden osalta ja että siten A1-todistukset olisi peruutettava.
- 29 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että riita-asia, joka sen on ratkaistava, herättää tiettyjä unionin oikeuden tulkintakysymyksiä.
- 30 Erityisesti ensinnäkin tämä tuomioistuin huomauttaa, että asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan sanamuodon mukaan vain jäsenvaltion laitoksen antamat asiakirjat, joissa osoitetaan henkilön tilanne asetusten N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 soveltamista varten, ja todisteet, joiden perusteella nämä asiakirjat on annettu, sitovat jäsenvaltioiden sosiaaliturvalaitoksia. Näin ollen mainittu tuomioistuin on epävarma siitä, koskeeko tämä sitova vaikutus myös kansallisia tuomioistuimia.
- 31 Toiseksi kansallinen tuomioistuin tiedustelee yhtäältä hallintotoimikunnassa käytävän menettelyn mahdollisesta vaikutuksesta A1-todistusten sitovaan vaikutukseen. Erityisesti kyseinen tuomioistuin pyrkii saamaan selville, onko näiden todistusten sitova vaikutus mitätön sellaisen hallintotoimikunnassa käytävän menettelyn jälkeen, joka ei ole päätyntä sopimukseen eikä A1-todistusten peruuttamiseen, ja voidaanko siten aloittaa menettely pakolliseen vakuutukseen liittymisen toteamiseksi.
- 32 Toisaalta ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa, että nyt käsiteltävässä asiassa tietyt A1-todistukset on annettu taannehtivasti ja osittain vasta sen jälkeen, kun Itävallan laitos oli jo todennut liittymisen pakolliseen vakuutukseen. Kyseinen tuomioistuin esittää kysymyksen siitä, saako tällaisten asiakirjojen antaminen aikaan taannehtivasti sitovan vaikutuksen, kun liittyminen pakolliseen vakuutukseen vastaanottavassa jäsenvaltiossa on jo virallisesti todettu. Mainitun tuomioistuimen mukaan voitaisiin katsoa, että myös Itävallan laitosten antamat toimet, joilla todetaan velvollisuus vakuutukseen, ovat myös asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja niin, että ne saavat aikaan sitovan vaikutuksen tämän säännöksen mukaisesti.
- 33 Kolmanneksi siinä tapauksessa, että tietyissä olosuhteissa A1-todistuksilla on vain rajoitettu sitova vaikutus, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, onko asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdassa säädettyä edellytystä siitä, että lähetettyyn työntekijään sovelletaan edelleen sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, johon työnantaja on sijoittautunut, kunhan häntä ei lähetetä korvaamaan toista henkilöä, tulkittava siten, että työntekijää ei voida välittömästi korvata toisella äskettäin lähetetyllä työntekijällä riippumatta siitä, mikä on yritys tai jäsenvaltio, josta tämä äskettäin lähetetty työntekijä on peräisin. Vaikka tällä suppealla tulkinnalla voitaisiin välttää väärinkäytökset, se ei kuitenkaan ilmene välttämättä asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdan sanamuodosta.

34 Näissä olosuhteissa Verwaltungsgerichtshof (ylin hallintotuomioistuin, Itävalta) on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Päteekö [asetuksen N:o 987/2009] 5 artiklassa säädetty [asetuksen N:o 987/2009] 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen sitova vaikutus myös SEUT 267 artiklassa tarkoitettussa tuomioistuimessa käsiteltävässä menettelyssä?

2) Jos ensimmäiseen kysymyksen annetaan myöntävä vastaus:
a) Päteekö mainittu sitova vaikutus silloinkin, kun [hallintotoimikunnassa] on tätä ennen jo käyty menettely, joka ei ole johtanut sopimukseen eikä riidanalaisten asiakirjojen peruuttamiseen?
b) Päteekö mainittu sitova vaikutus silloinkin, kun A1-asiakirja annetaan vasta, kun vastaanottava jäsenvaltio on virallisesti vahvistanut lainsäädäntönsä mukaiseen pakolliseen vakuutukseen liittymisen? Onko sitova vaikutus tällöin myös taannehtiva?

3) Siltä varalta, että asetuksen N:o 987/2009 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuilla asiakirjoilla on tietyn edellytyksen rajoitettu sitova vaikutus:

Onko asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohtaan sisältyvän korvaamiskiellon vastaista se, kun työntekijää ei korvata saman vaan toisen työnantajan lähettämällä työntekijällä? Onko tällöin merkitystä sillä,

a) onko tämän työnantajan kotipaikka samassa jäsenvaltiossa kuin ensimmäisen työnantajan, tai sillä,
b) onko ensimmäisen ja toisen lähettävän työnantajan välillä henkilöllisiä ja/tai organisaatioon liittyviä yhteyksiä?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

35 Ensimmäisellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohtaa, luettuna yhdessä kyseisen asetuksen 19 artiklan 2 kohdan kanssa, tulkittava siten, että jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti antama A1-todistus sitoo sen jäsenvaltion, jossa toimintaa harjoitetaan, laitosten lisäksi myös kyseisen jäsenvaltion tuomioistuimia.

36 Aluksi on muistutettava, että asetuksen N:o 987/2009 19 artiklan 2 kohdan mukaan sen jäsenvaltion, jonka lainsäädäntöä sovelletaan, toimivaltaisen laitoksen on annettava asetuksen N:o 883/2004 II osaston säännösten – mukaan lukien siis sen 12 artiklan 1 kohta – nojalla asianomaisen henkilön tai työnantajan pyynnöstä todistus kyseisen lainsäädännön soveltamisesta ja ilmoitettava tarvittaessa, mihin päivämäärään asti ja millä edellytyksillä sitä sovelletaan.

37 Asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltion laitoksen antamat asiakirjat, joissa osoitetaan henkilön tilanne asetuksen N:o 883/2004 ja asetuksen N:o 987/2009 soveltamista varten, ja todisteet, joiden perusteella nämä asiakirjat on annettu, on hyväksyttävä muiden jäsenvaltioiden laitoksissa niin kauan kuin jäsenvaltio, jossa nämä asiakirjat tai todisteet on annettu, ei peruuta niitä tai julista niitä mitättömiksi.

38 Kuten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin huomauttaa, tässä säännöksessä todetaan, että asiakirjat, joita siinä tarkoitetaan, on hyväksyttävä muiden jäsenvaltioiden ”laitoksissa” kuin niiden jäsenvaltioiden, joissa ne annettu, viittaamatta nimenomaisesti näiden muiden jäsenvaltioiden tuomioistuihin.

- 39 Mainitussa säännöksessä säädetään kuitenkin myös, että tällaiset asiakirjat on hyväksyttävä ”niin kauan kuin jäsenvaltio, jossa nämä asiakirjat tai todisteet on annettu, ei peruuta niitä tai julista niitä mitättömiksi”, mikä viittaa siihen, että periaatteessa asiakirjan antaneen jäsenvaltion viranomaiset ja tuomioistuimet voivat tarvittaessa peruuttaa A1-todistukset tai julistaa ne mitättömiksi.
- 40 Tätä tulkintaa tukee asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohdan syntyhistoria ja se asiayhteys, johon tämä säännös kuuluu.
- 41 Erityisesti E101-todistuksesta, joka edelsi A1-todistusta, unionin tuomioistuin on jo katsonut, että jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuihin palkattuihin työntekijöihin ja heidän perheenjäseniinsä annetun asetuksen (ETY) N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä 21.3.1972 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 (EYVL 1972, L 74, s. 1) 12 a artiklan 1 a alakohdan mukaisesti antaman ensiksi mainitun todistuksen sitovuus sitoo sen jäsenvaltion, jossa toimintaa harjoitetaan, sekä laitoksia että tuomioistuinta (ks. vastaavasti tuomio 26.1.2006, Herbosch Kiere, C-2/05, EU:C:2006:69, 30–32 kohta ja tuomio 27.4.2017, A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:309, 51 kohta).
- 42 Asetuksen N:o 987/2009 johdanto-osan 12 perustelukappaleen mukaan asetuksessa säädetyt toimenpiteet ja menettelyt ”ovat seurausta [unionin] tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, hallintotoimikunnan päätöksistä sekä kokemuksista, joita yli 30 vuoden aikana on saatu sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen soveltamisesta perustamissopimuksessa määrättyjen perusvapauksien puitteissa”.
- 43 Unionin tuomioistuin on samoin jo todennut, että asetuksessa N:o 987/2009 on lisäksi kodifioitu unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö vahvistamalla E101-todistuksen sitovuus ja todistuksen antaneen laitoksen yksinomainen toimivalta kyseisen todistuksen pätevyuden arvioinnissa sekä omaksumalla menettely nimenomaisesti keinoksi ratkaista erimielisyydet, koskevatpa ne jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen antamien asiakirjojen paikkansapitävyyttä tai asianomaiseen työntekijään sovellettavan lainsäädännön määrittämistä (tuomio 27.4.2017, A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:309, 59 kohta ja määräys 24.10.2017, Belu Dienstleistung ja Nikless, C-474/16, ei julkaistu, EU:C:2017:812, 19 kohta).
- 44 Tästä seuraa, että jos unionin lainsäätävä olisi asetuksen N:o 987/2009 antaessaan halunnut poiketa aiemmasta tätä koskevasta oikeuskäytännöstä, jotta niiden jäsenvaltioiden tuomioistuimet, joissa toimintaa harjoitetaan, eivät olisi sidoksissa toisessa jäsenvaltiossa annettuihin A1-todistuksiin, se olisi voinut säätää siitä nimenomaisesti.
- 45 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 35 kohdassa, ne näkökohdat, jotka ovat taustana unionin tuomioistuimen E101-todistusten sitovaa vaikutusta koskevalle oikeuskäytännölle, ovat yhä päteviä asetusten N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 puitteissa. Erityisesti vaikka muun muassa asetuksen N:o 987/2009 kuudennessa perustelukappaleessa vedotaan oikeusvarmuuden periaatteeseen, asetuksen N:o 883/2004 15 perustelukappaleessa sekä 11 artiklan 1 kohdassa mainitaan periaate työntekijöiden kuulumisesta yhteen ainoaan sosiaaliturvajärjestelmään, kun taas vilpittömän yhteistyön periaatteen merkitys ilmenee sekä asetuksen N:o 883/2004 76 artiklasta että asetuksen N:o 987/2009 toisesta perustelukappaleesta ja 20 artiklasta.
- 46 Jos siten petoksen tai oikeuden väärinkäytön tapausten ulkopuolella hyväksyttäisiin se, että toimivaltainen kansallinen laitos voisi saattaa asian kyseessä olevan työntekijän vastaanottavan jäsenvaltion tuomioistuimen käsiteltäväksi ja saada aikaan sen, että A1-todistus julistettaisiin mitättömäksi, jäsenvaltioiden toimivaltaiten laitosten vilpittömän yhteistyön periaatteeseen perustuva järjestelmä saattaisi vaarantua (ks. vastaavasti E101-todistuksista tuomio 26.1.2006, Herbosch Kiere, C-2/05, EU:C:2006:69, 30 kohta; tuomio 27.4.2017, A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:309, 47 kohta ja tuomio 6.2.2018, Altun ym., C-359/16, EU:C:2018:63, 54, 55, 60 ja 61 kohta).

47 Edellä todetun perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohtaa, luettuna yhdessä kyseisen asetuksen 19 artiklan 2 kohdan kanssa, on tulkittava siten, että jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti antama A1-todistus velvoittaa paitsi sen jäsenvaltion, jossa toimintaa harjoitetaan, laitoksia, myös tämän jäsenvaltion tuomioistuimia.

Toinen kysymys

Toisen kysymyksen ensimmäinen osa

48 Toisen kysymyksensä ensimmäisellä osalla ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohtaa, luettuna yhdessä kyseisen asetuksen 19 artiklan 2 kohdan kanssa, tulkittava siten, että jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti myöntämä A1-todistus velvoittaa sen jäsenvaltion, jossa toimintaa harjoitetaan, sekä sosiaaliturvalaitoksia että tämän jäsenvaltion tuomioistuimia niin kauan kuin sen antanut jäsenvaltio ei peruuta tai julista sitä mitättömäksi, vaikka viimeksi mainitun jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ja sen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset, jossa toimintaa harjoitetaan, ovat saattaneet asian hallintokomitealle, joka on katsonut, että kyseinen todistus on annettu virheellisesti ja se on peruutettava.

– Tutkittavaksi ottaminen

49 Unkarin hallitus väittää pääasiallisesti, että toisen ennakkoratkaisukysymyksen ensimmäinen osa on hypoteettinen, koska nyt käsiteltävässä asiassa hallintokomitea on löytänyt ratkaisun, jonka sekä Itävallan tasavalta että Unkari ovat hyväksyneet ja koska Unkarin viranomaiset ovat ilmoittaneet, että näin ollen ne ovat valmiita peruuttamaan kyseessä olevat A1-todistukset.

50 Tältä osin on muistutettava, että – kuten unionin tuomioistuin on todennut useaan otteeseen – yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on kunkin asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen unionin tuomioistuimelle esittämällä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Jos esitetyt kysymykset koskevat unionin oikeussäännön tulkintaa tai pätevyyttä, unionin tuomioistuimen on siten lähtökohtaisesti ratkaistava ne (tuomio 7.2.2018, American Express, C-304/16, EU:C:2018:66, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

51 Tästä seuraa, että unionin oikeutta koskevilla kysymyksillä oletetaan olevan merkitystä asian ratkaisemisen kannalta. Unionin tuomioistuin voi kieltäytyä ratkaisemasta kansallisen tuomioistuimen esittämän ennakkoratkaisukysymyksen ainoastaan silloin, kun on ilmeistä, että pyydetyllä unionin oikeuden säännösten ja määräysten tulkitsemisella ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen, jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen taikka jos unionin tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin (tuomio 7.2.2018, American Express, C-304/16, EU:C:2018:66, 32 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

52 Nyt käsiteltävässä asiassa tosin ilmenee unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta, että hallintotoimikunta on antanut 9.5.2016 lausunnon, jonka mukaan asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohtaa olisi tulkittava siten, ettei pääasiassa kyseessä olevia A1-todistuksia olisi koskaan pitänyt antaa ja että ne on peruutettava, ja tämän jälkeen mainittu komitea hyväksyi mainitun lausunnon 347:nnessä kokouksessaan 20.6. ja 21.6.2016.

- 53 On kuitenkin selvää, ettei Unkarin toimivaltainen laitos ollut peruuttanut näitä todistuksia eivätkä Unkarin tuomioistuimet olleet julistaneet niitä mitättömiksi.
- 54 Unionin tuomioistuimelle esitetystä asiakirja-aineistosta ilmenee myös, etteivät Itävallan tasavalta ja Unkari olleet päässeet sopimukseen näiden todistusten mahdollista peruuttamista koskevista menettelytavoista tai edes jostain niistä. Tästä asiakirja-aineistosta näyttää lisäksi ilmenevän, että mainitun lausunnon soveltamista on lykätty nyt käsiteltävänä olevan ennakkoratkaisumenettelyn vuoksi, jonka puitteissa Unkarin hallitus väittää muun muassa, että toimivaltainen Unkarin laitos on antanut pääasiassa kyseessä olevat A1-todistukset perustellusti asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
- 55 Tästä seuraa, että pääasian oikeusriidalle ominaiset tosiseikat, sellaisina kuin ne ilmenevät unionin tuomioistuimelle esitetystä aineistosta, vastaavat toisen kysymyksen ensimmäisen osan tosiseikkoja koskevia oletuksia. Näin ollen se, että Unkari on ainakin periaatteessa ilmoittanut olevansa samaa mieltä hallintotoimikunnan päätelmästä, ei poista tämän kysymyksen merkitystä pääasian oikeusriidan ratkaisemiselle.
- 56 Se, että hallintotoimikunta on katsonut, että pääasiassa kyseessä olevat A1-todistukset olisi peruutettava, ei itsessään oikeuta kyseessä olevan ennakkoratkaisukysymyksen tutkimatta jättämistä, koska viimeksi mainittu koskee juuri sitä, voiko tällä päätelmällä olla seurauksia mainittujen todistusten sitovuudelle sen jäsenvaltion, jossa toimintaa harjoitetaan, viranomaisia ja tuomioistuimia kohtaan.
- 57 Näin ollen ei voida katsoa, että toisen kysymyksen ensimmäinen osa on hypoteettinen siten, että se kumoaisi merkityksellisyyttä koskevan oletaman, johon tämän tuomion 51 kohdassa viitataan.

– *Asiakysymys*

- 58 On muistutettava, että asetuksen N:o 883/2004 72 artiklassa, jossa luetellaan hallintotoimikunnan tehtävät, säädetään, että hallintotoimikunnan tehtävänä on käsitellä kaikkia hallinnollisia ja tulkinnallisia kysymyksiä, jotka johtuvat kyseisen asetuksen tai asetuksen N:o 987/2009 säännöksistä taikka mistä tahansa sopimuksesta tai järjestelystä, joka on tehty näiden perusteella, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asianomaisten viranomaisten, laitosten tai henkilöiden oikeutta turvautua jäsenvaltioiden lainsäädännössä, asetuksessa N:o 883/2004 tai perustamissopimuksessa säädettyyn tai määrättyyn menettelyyn tai tuomioistuimeen.
- 59 Kyseisen 72 artiklan mukaan hallintotoimikunnan tehtävänä on myös edistää ja kehittää jäsenvaltioiden ja niiden laitosten välistä yhteistyötä sosiaaliturvan alalla, muun muassa tiettyjä henkilöryhmiä koskevien erityiskysymysten huomioon ottamiseksi, sekä helpottaa rajat ylittävien yhteistyötoimien toteuttamista sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen alalla.
- 60 Erityisesti pääasian tilanteen kaltaisen tilanteen osalta, jossa on syntynyt erimielisyys jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen ja toisen jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen välillä asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista asiakirjoista ja todisteista, tämän artiklan 2–4 kohdassa säädetään menettelyistä näiden erimielisyyksien ratkaisemiseksi. Erityisesti mainitun artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetään menettelyistä, joita kyseessä olevia laitoksia kehoitetaan noudattamaan, jos on olemassa epäily tällaisten asiakirjojen ja todisteiden pätevydestä tai niissä olevien tietojen perustana olevien tosiseikkojen paikkansapitävyydestä. Saman artiklan 4 kohdassa puolestaan säädetään, että jos kyseiset laitokset eivät pääse sopimukseen, toimivaltaiset viranomaiset voivat viedä asian hallintotoimikunnan käsittelyyn, joka ”pyrkii sovitteluun näkökannat” kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun asia on annettu sen käsiteltäväksi.

- 61 Unionin tuomioistuin on jo todennut asetuksen N:o 1408/71 osalta, että jos hallintotoimikunta ei onnistu yhteensovittamaan toimivaltaisten laitosten näkökantoja asiassa sovellettavasta lainsäädännöstä, se jäsenvaltio, jonka alueella asianomainen työntekijä työskentelee, voi ilman, että se vaikuttaisi todistuksen antaneen laitoksen jäsenvaltiossa käytettävissä oleviin oikeussuojakeinoihin, aloittaa SEUT 259 artiklan mukaisen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn, jotta unionin tuomioistuin voi tutkia tällaisen kanteen yhteydessä, mitä lainsäädäntöä kyseiseen työntekijään on sovellettava, ja näin ollen E101-todistukseen sisältyvien mainintojen paikkansapitävyyden (tuomio 27.4.2017, A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:309, 46 kohta).
- 62 On siis todettava, että hallintotoimikunnan rooli asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 2–4 kohdassa säädettyssä menettelyssä rajoittuu siihen, että se sovittelee asian sen käsiteltäväksi saattaneiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten näkökantoja.
- 63 Tätä toteamusta ei horjuta asetuksen N:o 987/2009 89 artiklan 3 kohta, jossa säädetään, että toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että niiden laitokset ovat tietoisia kaikista unionin säännöksistä ja muista toimista, myös hallintotoimikunnan päätöksistä, ja että ne soveltavat niitä, asetusten N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 soveltamisalalla ja niissä säädettyin edellytyksin, koska tämän säännöksen tarkoituksena ei mitenkään ole muuttaa hallintotoimikunnan roolia siinä menettelyssä, johon viitataan edellisessä kohdassa, eikä siten sitä arvoa lausuntona, joka on niillä päätelmissä, jotka tämä toimikunta tekee tässä menettelyssä.
- 64 Näin ollen toisen kysymyksen ensimmäiseen osaan on vastattava, että asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohtaa, luettuna yhdessä tämän asetuksen 19 artiklan 2 kohdan kanssa, on tulkittava siten, että jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti myöntämä A1-todistus sitoo sen jäsenvaltion, jossa toimintaa harjoitetaan, sekä sosiaaliturvalaitoksia että kyseisen jäsenvaltion tuomioistuimia niin kauan kuin tämän todistuksen antanut jäsenvaltio ei ole peruuttanut eikä julistanut sitä mitättömäksi, vaikka viimeksi mainitun jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ja sen jäsenvaltion viranomaiset, jossa toimintaa harjoitetaan, ovat saattaneet asian hallintotoimikunnan käsiteltäväksi ja tämä on katsonut, että kyseinen todistus on annettu virheellisesti ja se on peruutettava.

Toisen kysymyksen toinen osa

- 65 Toisen kysymyksensä toisella osalla ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohtaa, luettuna yhdessä kyseisen asetuksen 19 artiklan 2 kohdan kanssa, tulkittava siten, että jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti antama A1-todistus sitoo sen jäsenvaltion, jossa toimintaa harjoitetaan, sekä sosiaaliturvalaitoksia että tämän jäsenvaltion tuomioistuimia tarpeen vaatiessa taannehtivasti, vaikka tämä todistus on annettu vasta sen jälkeen, kun mainittu jäsenvaltio on todennut kyseessä olevan työntekijän liittymisen sen lainsäädännön mukaiseen pakolliseen vakuutukseen.

– Tutkittavaksi ottaminen

- 66 Unkarin hallitus väittää, että nyt kyseessä oleva kysymys on hypoteettinen, koska mitään A1-todistusta ei ole annettu taannehtivasti sen jälkeen kun Itävallan viranomaiset ovat todenneet kyseessä olevien työntekijöiden liittymisen Itävallan lainsäädännön mukaiseen pakolliseen vakuutukseen.
- 67 Ennakkoratkaisupyynnössä esitettyjen tietojen mukaan tietyt pääasiassa kyseessä olevat A1-todistukset on annettu taannehtivasti. Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee myös, että itävaltalainen laitos on jo todennut tiettyjen kyseessä olevien työntekijöiden liittymisen Itävallan lainsäädännön mukaiseen pakolliseen vakuutukseen ennen kuin toimivaltainen Unkarin viranomainen oli antanut A1-todistukset näille työntekijöille.

- 68 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on todeta tosiseikat ja arvioida niiden kysymysten merkityksellisyyttä, jotka se haluaa esittää (ks. vastaavasti tuomio 26.10.2016, Hoogstad, C-269/15, EU:C:2016:802, 19 kohta ja tuomio 27.4.2017, A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:309, 35 kohta).
- 69 Tästä seuraa, että toisen kysymyksen toinen osa on otettava tutkittavaksi, koska ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen antamien tietojen mukaan unionin tuomioistuimen antama vastaus voi olla hyödyllinen tälle tuomioistuimelle sen määrittäessä kyseessä olevista A1-todistuksista ainakin osan sitovuutta.

– *Asiakysymys*

- 70 Ensinnäkin on muistutettava, että asetuksen N:o 574/72 11 a artiklan mukaisesti annetulla E101-todistuksella voi olla taannehtiva vaikutus. Vaikka onkin suositeltavaa, että tämä todistus annetaan ennen kyseessä olevan ajanjakson alkamista, se voidaan antaa myös tämän ajanjakson aikana taikka sen päätyttyä (ks. vastaavasti tuomio 30.3.2000, Banks ym., C-178/97, EU:C:2000:169, 52–57 kohta).
- 71 Unionin säännöstöstä, sellaisena kuin se on asetusten N:o 883/2004 ja N:o 987/2009 perusteella, mikään ei estä sitä, että tämä pätee myös A1-todistuksiin.
- 72 Erityisesti asetuksen N:o 987/2009 15 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin sitä sovellettiin riidanalaisen ajanjakson alussa, säädettiin, että ”jos henkilö harjoittaa toimintaansa muussa jäsenvaltiossa kuin [asetuksen N:o 883/2004] II osaston mukaisesti toimivaltaisessa jäsenvaltiossa, työnantajan tai, jos henkilö ei ole palkkatyössä, asianomaisen henkilön itsensä on ilmoitettava asiasta mahdollisuuksien mukaan ennalta sen jäsenvaltion toimivaltaiselle laitokselle, jonka lainsäädäntöä sovelletaan” ja että ”kyseisen laitoksen on viipymättä toimitettava henkilöön – sovellettavaa lainsäädäntöä koskevat tiedot asianomaisen henkilön ja sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen nimeämän laitoksen saataville, jossa toimintaa harjoitetaan”. A1-todistuksen antaminen on kuitenkin kyseessä olevan työskentelykauden aikana tai jopa sen jälkeen edelleen mahdollista.
- 73 Tämän jälkeen on siten varmistettava, voidaanko A1-todistusta soveltaa taannehtivasti, vaikka tämän todistuksen antamispäivänä oli jo olemassa sen jäsenvaltion, jossa toimintaa harjoitetaan, toimivaltaisen laitoksen antama päätös, jonka mukaan kyseessä olevaan työntekijään sovelletaan kyseisen jäsenvaltion lainsäädäntöä.
- 74 Tästä on muistutettava, kuten ilmenee ensimmäiseen kysymykseen annetusta vastauksesta, sellaisena kuin se esitetään tämän tuomion 36–47 kohdassa, että niin kauan kuin jäsenvaltioiden toimivaltaisen laitoksen asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti antamaa A1-todistusta ei ole peruutettu tai sitä ei ole julistettu mitättömäksi, se sitoo edeltäjänsä E101-todistuksen tavoin sen jäsenvaltion, jossa toimintaa harjoitetaan, sekä toimivaltaisia sosiaaliturvalaitoksia että kyseisen jäsenvaltion tuomioistuinta.
- 75 Näin ollen näissä erityisolosuhteissa ei voida katsoa, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen päätös, jolla sen jäsenvaltion, jossa toimintaa harjoitetaan, toimivaltaisen laitoksen päätös liittyy kyseessä olevat työntekijät lainsäädäntönsä mukaiseen pakolliseen vakuutukseen, on asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asiakirja, jossa ”osoitetaan” kyseessä olevan henkilön tilanne.
- 76 Lopuksi on lisättävä, että – kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 66 kohdassa – kysymyksellä siitä, olisiko pääasiassa kyseessä olevien viranomaisten ollut pakko turvautua asetuksen N:o 987/2009 6 artiklan nojalla lainsäädännön tilapäiseen soveltamiseen kyseisessä artikkelissa säädetyn sovellettavan lainsäädännön ensisijaisuusjärjestyksen mukaan, ei ole vaikutusta kyseessä olevien

A1-todistusten sitovaan vaikutukseen. Erityisesti mainitun 6 artiklan 1 kohdan sanamuodon mukaan siinä säädettyjä tilapäisesti sovellettavia lainvalintasääntöjä sovelletaan, ”jollei [tässä asetuksessa] toisin säädetä”.

- 77 Edellä esitettyjen toteamusten perusteella toisen kysymyksen toiseen osaan on vastattava, että asetuksen N:o 987/2009 5 artiklan 1 kohtaa, luettuna yhdessä kyseisen asetuksen 19 artiklan 2 kohdan kanssa, on tulkittava siten, että jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdan perusteella antama A1-todistus sitoo sen jäsenvaltion, jossa toimintaa harjoitetaan, sekä sosiaaliturvalaitoksia että tämän jäsenvaltion tuomioistuimia tarvittaessa taannehtivin vaikutuksin, vaikka tämä todistus on annettu vasta sen jälkeen, kun mainittu jäsenvaltio on todennut kyseessä olevan työntekijän liittymisen sen lainsäädännön mukaiseen pakolliseen vakuutukseen.

Kolmas kysymys

- 78 Kolmannella kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lähinnä, onko asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että siinä tapauksessa, että työntekijän, jonka hänen työnantajansa on lähettänyt työskentelemään toiseen jäsenvaltioon, korvaa toisen työnantajan lähettämä toinen työntekijä, viimeksi mainittua työntekijää on pidettävä tässä säännöksessä tarkoitettuna ”toista työntekijää korvaamaan lähetettynä” työntekijänä, niin, ettei hän voi hyötyä mainitussa säännöksessä säädetystä erityisestä säännöstä pysyäkseen sen jäsenvaltion lainsäädännön alaisena, jossa hänen työnantajansa tavallisesti harjoittaa toimintaansa. Kyseinen tuomioistuin kysyy myös, onko tältä osin merkityksellinen se seikka, että molempien kyseessä olevien työntekijöiden työnantajien kotipaikka on samassa jäsenvaltiossa, tai se, että niillä on mahdollisia henkilökohtaisia taikka organisaatioon liittyviä yhteyksiä.

– Tutkittavaksi ottaminen

- 79 Belgian hallitus väittää, että kolmas kysymys on hypoteettinen, koska sen tarkoituksena on saada tietää, onko se seikka, että toisen työnantajan kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa on ensin mainitun työnantajan kotipaikka, merkityksellinen esitettyyn kysymykseen annettavan vastauksen kannalta, vaikka molemmat pääasiassa kyseessä olevat työnantajat ovat sijoittautuneet samaan jäsenvaltioon.
- 80 Tältä osin riittää, kun todetaan, että kolmas kysymys ei ole hypoteettinen edellä olevassa kohdassa mainitusta syystä, koska osa tästä kysymyksestä koskee sanamuotonsa puolesta sitä, että kyseessä olevien työnantajien kotipaikat ovat samassa jäsenvaltiossa, mikä vastaa tosiseikkoja pääasiassa, jossa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen antamien tietojen mukaan sekä Martin-Meat että Martimpex ovat sijoittautuneet Unkariin.

– Asiakysymys

- 81 Aluksi on huomautettava, että kolmas kysymys on esitetty vain sitä tapausta varten, että unionin tuomioistuin vastaa toiseen kysymykseen siten, että A1-todistuksen sitovuutta, sellaisena kuin se ilmenee ensimmäiseen kysymykseen annetusta vastauksesta, voidaan rajoittaa toisessa kysymyksessä tarkoitettussa jommassakummassa tapauksessa.
- 82 On muistettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 267 artiklalla luotu menettely on unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välisen yhteistyön väline, jonka avulla unionin tuomioistuin esittää kansallisille tuomioistuimille ne unionin oikeuden tulkintaan liittyvät seikat, joita nämä tarvitsevat ratkaistakseen käsiteltävikseen saatetut asiat (ks. vastaavasti määräys 7.9.2017, Alandžak ym., C-187/17, ei julkaistu, EU:C:2017:662, 9 ja 10 kohta).

- 83 Kuten lähinnä Itävallan ja Saksan hallitukset sekä komissio väittävät, koska kolmas kysymys koskee asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdassa säädetyn sen edellytyksen ulottuvuutta, että pysyäkseen sen jäsenvaltion lainsäädännön alaisena, jossa työnantaja tavallisesti harjoittaa toimintaansa, lähetettyä henkilöä ”ei lähetetä korvaamaan toista lähetettyä työntekijää” (jäljempänä korvaamiskielto), tämä kysymys koskee pääasian oikeusriidan itse kohdetta. Mainitulla kysymyksellä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa tietää, mikä niistä tulkintoista, joita erimielisyytensä hallintotoimikunnan käsiteltäväksi saattaneet jäsenvaltiot ovat puolustaneet, olisi asetettava etusijalle, koska niiden keskenään ristiriitaiset tulkinnat korvaamiskielton ulottuvuudesta ovat – kuten unionin tuomioistuimelle esitetystä asiakirja-aineistosta ilmenee – sen erimielisyyden lähde, joka erottaa pääasian asianosaiset toisistaan kyseessä oleviin työntekijöihin sovellettavan lainsäädännön osalta.
- 84 Itävallan hallitus väittää lisäksi, ettei voida sulkea pois sitä, ettei toimivaltainen Unkarin laitos ole antanut mitään E101-todistusta taikka A1-todistusta joillekin kyseessä olevista monista työntekijöistä ja että näin ollen korvaamiskielton tulkinta on suoraan merkityksellinen pääasian oikeusriidan ratkaisemiseksi näiden työntekijöiden osalta.
- 85 Näin ollen ja vaikka – kuten ilmenee ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen annetuista vastauksista – ennakkoratkaisua pyytäneitä tuomioistuinta sitovat pääasiassa kyseessä olevat A1-todistukset niin kauan kuin toimivaltainen Unkarin laitos ei ole peruuttanut niitä taikka Unkarin tuomioistuimet eivät ole julistaneet niitä mitättömiksi, kolmanteen kysymykseen on vastattava.
- 86 Pääasiassa Martin-Meatin työntekijät lähetettiin Itävaltaan vuoden 2007 ja vuoden 2012 välisellä ajanjaksolla suorittamaan lihanleikkaustöitä Alpenrindin toimitiloissa. Martimpexin työntekijät lähetettiin Itävaltaan 1.2.2012–31.1.2014 eli siis riidanalaisena ajanjaksona suorittamaan näitä samoja töitä. Martin-Meatin työntekijät suorittivat 1.2.2014 alkaen uudelleen mainittuja töitä samoissa toimitiloissa.
- 87 On siis tutkittava, onko korvaamiskieltoa noudatettu pääasian kaltaisessa tapauksessa riidanalaisena ajanjaksona ja ovatko ja missä määrin kyseessä olevien työnantajien kotipaikkojen sijainti tai mahdollisten henkilökohtaisten tai organisaatioon liittyvien yhteyksien olemassaolo merkityksellisiä tällaisessa asiayhteydessä.
- 88 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden säännöksen tulkittamisessa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös sen asiayhteys ja sillä lainsäädännöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös on (tuomio 21.9.2017, komissio v. Saksa, C-616/15, EU:C:2017:721, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 89 Ensinnäkin asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin sitä sovellettiin riidanalaisen ajanjakson alussa, säädettiin, että ”jäsenvaltiossa palkkatyötä tekevä henkilö, jonka työnantaja tavallisesti harjoittaa toimintaansa tässä jäsenvaltiossa ja jonka tämä työnantaja lähettää toiseen jäsenvaltioon tekemään siellä työtä kyseisen työnantajan lukuun, on edelleen tämän ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännön alainen, edellyttäen että tämän työskentelyn arvioitu kesto on enintään 24 kuukautta ja että häntä ei lähetetä korvaamaan toista työntekijää”.
- 90 Asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdan sanamuodosta ja erityisesti ilmaisusta ”edellyttäen että” ilmenee siten, että juuri se, että lähetetty työntekijä korvaa toisen henkilön, estää sen, että tähän korvaavaan työntekijään voitaisiin edelleen soveltaa jäsen jäsenvaltion, jossa hänen työnantajansa tavallisesti harjoittaa toimintaansa, lainsäädäntöä ja että korvaamiskieltoa sovelletaan kumulatiivisesti myös tässä säännöksessä säädetyn, kyseessä olevan työn enimmäiskesto koskevan edellytyksen kanssa.
- 91 Lisäksi nimenomaisen viittauksen puuttuminen mainitun säännöksen sanamuodossa työnantajien kotipaikkaan tai niiden välisiin mahdollisiin henkilökohtaisiin tai organisaatioon liittyviin yhteyksiin viittaa siihen, että tällaiset seikat eivät ole merkityksellisiä tämän saman säännöksen tulkinnassa.

- 92 Tämän jälkeen siitä asiayhteydestä, johon asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohta kuuluu, on huomautettava, että tämän artiklan sanamuodon mukaisesti siinä säädetyt säännöt, mukaan lukien siinä sen 1 kohdassa oleva sääntö, ovat ”erityisiä sääntöjä”, jotka koskevat sen sosiaaliturvalainsäädännön määrittämistä, jota sovelletaan kyseisen asetuksen soveltamisalaan kuuluviin henkilöihin.
- 93 Kuten kyseisen asetuksen 11 artiklan 3 kohdan a alakohdasta ilmenee, koska kyseinen artikla koskee ”yleisiä sääntöjä”, pääasian työntekijöiden kaltaisiin henkilöihin, jotka ovat palkkatyössä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana jossakin jäsenvaltiossa, sovelletaan kyseisen jäsenvaltion lainsäädäntöä.
- 94 Samoin asetuksen N:o 883/2004 17 ja 18 perustelukappaleesta ilmenee, että pääsääntöisesti sovelletaan sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jonka alueella asianomainen henkilö tekee palkkatyötä tai toimii itsenäisenä ammatinharjoittajana, ja että ”tästä pääsäännöstä olisi poikettava” erityisissä tilanteissa, joissa on perusteltua käyttää muuta sovellettavan lainsäädännön määräytymisperustetta.
- 95 Tästä seuraa, että siltä osin kuin asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohta muodostaa poikkeuksen yleisestä säännöstä, jota sovelletaan sen lainsäädännön määrittämiseksi, jota sovelletaan henkilöihin, jotka tekevät palkkatyötä tai toimivat itsenäisinä ammatinharjoittajina jäsenvaltiossa, sitä on tulkittava suppeasti.
- 96 Asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tavoitteista sekä yleisemmin niistä oikeudellisista puitteista, joihin tämä säännös kuuluu, on todettava, että vaikka asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdassa vahvistetaan erityinen sääntö sen lainsäädännön määrittämiseksi, jota sovelletaan lähetettyjen työntekijöiden tapauksessa, ja tämä erityinen tilanne oikeuttaa periaatteessa toisen liityntäkriteerin käyttämisen, unionin lainsäätäjän tarkoituksena oli kuitenkin myös välttää se, että tästä erityisestä säännöstä voisivat hyötyä peräkkäiset lähetetyt työntekijät, jotka suorittavat samoja töitä.
- 97 Lisäksi se, että asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohtaa tulkittaisiin eri tavoin kyseessä olevien työnantajien kulloisenkin kotipaikan taikka näiden välisten henkilökohtaisten tai organisaatioon liittyvien yhteyksien mukaan, voisi vaarantaa unionin lainsäätäjän tavoitteen siitä, että työntekijään sovelletaan periaatteessa sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jossa hän työskentelee.
- 98 Kuten asetuksen N:o 883/2004 17 perustelukappaleesta ilmenee, on erityisesti kaikkien jäsenvaltion alueella työskentelevien henkilöiden yhdenvertaisen kohtelun takaamiseksi parhaalla mahdollisella tavalla katsottu asianmukaiseksi määrittää sovellettavaksi lainsäädännöksi yleisenä sääntönä sen jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa asianomainen henkilö tekee palkkatyötä tai työskentelee itsenäisenä ammatinharjoittajana. Lisäksi kyseisen asetuksen 5 ja 8 perustelukappaleesta ilmenee, että kansallisten sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisessa on taattava saman jäsenvaltion alueella työskentelevien henkilöiden yhdenvertainen kohtelu parhaalla mahdollisella tavalla.
- 99 Tämän tuomion 89–98 kohdassa esitetyistä seikoista ilmenee, että toistuva lähetettyjen työntekijöiden käyttäminen saman tehtävän suorittamiseksi ei ole asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden eikä sen sanamuodon mukaista, vaikka työntekijöitä lähettävät työnantajat olisivatkin eri työnantajia, eikä se myöskään ole tämän säännöksen asiayhteyden mukaista, joten lähetetty työntekijä ei voi hyötyä mainitussa säännöksessä säädetyistä erityisistä säännöistä, kun hän korvaa toisen työntekijän.
- 100 Kaiken edellä todetun perusteella kolmanteen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 883/2004 12 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että siinä tapauksessa, että työntekijän, jonka hänen työnantajansa on lähettänyt työskentelemään toiseen jäsenvaltioon, korvaa toisen työnantajan lähettämä toinen työntekijä, viimeksi mainittua työntekijää on pidettävä työntekijänä, joka tässä säännöksessä tarkoitettulla tavalla lähetetään korvaamaan toista työntekijää, joten hän ei voi hyötyä mainitussa säännöksessä säädetyistä erityisistä säännöistä kuuluakseen edelleen sen jäsenvaltion lainsäädännön soveltamisalaan, jossa hänen työnantajansa tavallisesti harjoittaa toimintaansa. Se, että

kummankin kyseessä olevan työntekijän työnantajien kotipaikat ovat samassa jäsenvaltiossa, tai se, että niillä on mahdollisia henkilökohtaisia taikka organisaatioon liittyviä yhteyksiä, on tältä osin merkityksetöntä.

Oikeudenkäyntikulut

¹⁰¹ Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä 16.9.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 987/2009, sellaisena kuin se on muutettuna 9.12.2010 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 1244/2010, 5 artiklan 1 kohtaa, luettuna yhdessä asetuksen N:o 987/2009, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1244/2010, 19 artiklan 2 kohdan kanssa, on tulkittava siten, että jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 29.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1244/2010, 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti antama A1-todistus sitoo paitsi sen jäsenvaltion, jossa toimintaa harjoitetaan, laitoksia, myös tämän jäsenvaltion tuomioistuimia.**
- 2) **Asetuksen N:o 987/2009, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1244/2010, 5 artiklan 1 kohtaa, luettuna yhdessä asetuksen N:o 987/2009, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1244/2010, 19 artiklan 2 kohdan kanssa, on tulkittava siten, että jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen asetuksen N:o 883/2004, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1244/2010, 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti myöntämä A1-todistus sitoo sen jäsenvaltion, jossa toimintaa harjoitetaan, sekä sosiaaliturvalaitoksia että kyseisen jäsenvaltion tuomioistuimia niin kauan kuin tämän todistuksen antanut jäsenvaltio ei ole peruuttanut eikä julistanut sitä mitättömäksi, vaikka viimeksi mainitun jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset ja sen jäsenvaltion viranomaiset, jossa toimintaa harjoitetaan, ovat saattaneet asian hallintotoimikunnan käsiteltäväksi ja se on katsonut, että kyseinen todistus on annettu virheellisesti ja se on peruutettava.**

Asetuksen N:o 987/2009, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1244/2010, 5 artiklan 1 kohtaa, luettuna yhdessä asetuksen N:o 987/2009, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1244/2010, 19 artiklan 2 kohdan kanssa, on tulkittava siten, että jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen asetuksen N:o 883/2004, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1244/2010, 12 artiklan 1 kohdan perusteella antama A1-todistus velvoittaa sen jäsenvaltion, jossa toimintaa harjoitetaan, sekä sosiaaliturvalaitoksia että tämän jäsenvaltion tuomioistuimia tarvittaessa taannehtivin vaikutuksin, vaikka tämä todistus on annettu vasta sen jälkeen, kun mainittu jäsenvaltio on todennut kyseessä olevan työntekijän liittymisen sen lainsäädännön mukaiseen pakolliseen vakuutukseen.

- 3) **Asetuksen N:o 883/2004, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1244/2010, 12 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että siinä tapauksessa, että työntekijän, jonka hänen työnantajansa on lähettänyt työskentelemään toiseen jäsenvaltioon, korvaa toisen työnantajan lähettämä toinen työntekijä, viimeksi mainittua työntekijää on pidettävä työntekijänä, joka tässä säännöksessä tarkoitettulla tavalla lähetetään korvaamaan toista**

työntekijää, joten hän ei voi hyötyä mainitussa säännöksessä säädetystä erityisestä säännöstä kuuluakseen edelleen sen jäsenvaltion lainsäädännön soveltamisalaan, jossa hänen työnantajansa tavallisesti harjoittaa toimintaansa.

Se, että kummankin kyseessä olevan työntekijän työnantajien kotipaikat ovat samassa jäsenvaltiossa, tai se, että niillä on mahdollisia henkilökohtaisia taikka organisaatioon liittyviä yhteyksiä, on tältä osin merkityksetöntä.

Allekirjoitukset